

Sygn. akt I ACz 252/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Jan Sokulski
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. I., G. I. i P. I.**

przeciwko (...) **S.A. w Ł.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 5 marca 2013r. sygn. akt I Nc 11/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwolnił powoda J. I. od opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie z dnia 19 lutego 2013r. w części ponad kwotę 100 zł, oddalając w pozostałym zakresie jego wnioski, natomiast wnioski powodów G. I. i P. I. – Sąd oddalił.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia stwierdzono, że wnioski powodów o zwolnienie ich od opłat sądowych od zażalenia na postanowienie z dnia 19 lutego 2013r. zostały uwzględnione w części jedynie co do powoda J. I.. Z oświadczenia powoda J. I. wynikało, iż pracuje dorywczo, prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami, a ich łączne wydatki oscylują w granicach dochodów. Powód nie ma nikogo na utrzymaniu.

W tej sytuacji, Sąd uznał, iż powód J. I. będzie w stanie ponieść część opłaty od zażalenia w wysokości 100 zł bez uszczerbku dla własnego utrzymania.

W odniesieniu do powodów G. i P. I., Sąd ustalił, że ich sytuacja majątkowa pozwala im ponieść opłaty od zażalenia w wysokości po 520 zł bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu. Powód G. I. pracuje w Wielkiej Brytanii i osiąga wynagrodzenie w wysokości ok. 1000 funtów miesięcznie, a powód P. I. pracuje w kraju, osiągając z żoną łączny dochód w wysokości ok. 3000 zł miesięcznie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, powodowie zarzucili naruszenie przepisu art. 102 ust. 1 u.k.s.c. poprzez błędne przyjęcie, iż powodom nie przysługuje prawo do zwolnienia ich od opłat sądowych od zażalenia w całości.

Wskazując na powyższe domagali się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie ich w całości z obowiązku ponoszenia przedmiotowych opłaty.

Skarżący podnieśli, iż analiza Sądu I instancji odnośnie ich sytuacji majątkowych nie była wnikliwa.

Powód J. I. nie jest w stanie ponieść nawet opłaty w wysokości 100 zł, albowiem od dłuższego czasu poszukuje pracy, utrzymuje się dzięki pomocy rodziców i braci. G. I., po wniesieniu powództwa, uległ wypadkowi i po wyczerpaniu okresu zasiłkowego pozostaje bez pracy. Obecnie jego sytuacja majątkowa jest bardzo trudna. Natomiast cały ciężar pomocy rodzinie spoczywa obecnie na powodzie P. I..

Z tych też względów nie są w stanie ponieść opłat sądowych od zażalenia bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i swoich rodzin.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powodów nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy zgodzić się z poglądem Sądu Okręgowego, iż w warunkach przedmiotowej sprawy nie zachodzi obawa, iż poniesienie przez powoda J. I. opłaty w wysokości 100 zł, a przez powodów G. i P. I. wysokości po 520 zł pociągnie za sobą skutek w postaci uszczerbku utrzymania koniecznego dla powodów, o którym mowa jest w art. 102 ust. 1 u.k.s.c.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Nie bez znaczenia jest fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r., FZ 478/04, LEX nr 393645 oraz z dnia 31 lipca 2008 r., II FZ 297/08, LEX nr 493855).

Skarżący podważając postanowienie Sądu Okręgowego całkowicie pomijają fakt, iż są oni osobami młodymi, zdrowymi, nie posiadającymi nikogo na utrzymaniu, z realnymi możliwościami zarobkowymi. W odniesieniu do powoda J. I., Sąd Okręgowy uwzględnił jego sytuację majątkową udzielając mu częściowego zwolnienia z przedmiotowej opłaty. Dalsze jego zwolnienie nie znajduje uzasadnienia w treści art. 102 u.k.s.c.

Prawidłowej także oceny sytuacji majątkowej pozostałych powodów G. i P. I. dokonał Sąd Okręgowy uznając, iż kwota opłaty po 520 zł znajduje się w granicach ich możliwości zarobkowych. Powodowie ci, w przeciwieństwie do J. I., uzyskują stałe dochody z wynagrodzenia za pracę. Twierdzenia powoda G. I. o jego obecnej trudnej sytuacji finansowej, nie zostały przez niego wykazane.

Należy także zauważyć, iż w toku postępowania likwidacyjnego każdy z powodów otrzymał od pozwanego kwotę po 12.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z tytułu śmierci ich siostry. Skoro powodowie zdecydowali się wnieść pozew o zapłatę i zasądzenie na rzecz każdego z nich dodatkowej kwoty po 52.000 zł tytułem zadośćuczynienia, powinni liczyć się z obowiązkiem poniesienia w całości lub w części określonych opłat, tym bardziej, że mieli możliwości poczynienia stosownych oszczędności, czy to z kwot otrzymanych od pozwanego, czy z bieżących dochodów.

Należy zauważyć, iż wyłożenie środków z przeznaczeniem na opłaty sądowe ma charakter tymczasowy, albowiem gdy okaże się że twierdzenia powodów będą zasadne, to Sąd o kosztach postępowania orzeknie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, stosownie do jego wyników.

Zatem, w ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego jest prawidłowe i nie narusza przesłanek wymienionych w art. 101 ust. 1 i art.102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, odnosząc je w sposób właściwy do realiów przedmiotowej sprawy.

Z tych też względów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.